

12. SINIF

TARİH

2. Ünite

1. Millî Mücadele Dönemi'nde yapılan kongrelerde alınan kararlardan hangisi, ülkenin kurtuluşundan sonra devletin yönetim şeklinde değişiklik yapılmasının planlandığının göstergesidir?

A) Manda ve himaye yönetimi kabul olunamaz.
B) Vatanın bütünlüğü, milletin istiklali tehlikededir.
C) Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür parçalanamaz.
D) Askerî ve ulusal kuruluşlar hiçbir şekilde dağıtılmayacaktır.
E) Millî kuvvetleri etkili, millî iradeyi egemen kılmak esastır.

2. Erzurum Kongresi'nde alınan karara göre Mebusan Meclisi derhal toplanmalı hükûmet işleri meclisin denetiminde yürütülmelidir.

Bu kararın alınmasında;

I. halkın yönetimdeki etkinliğini artırmak,
II. hükûmet çalışmalarını milî iradenin denetimine almak,
III. cemiyetleri tek çatı altında birleştirmek

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) I, II ve III.

3. I. Kapitülasyonlar
II. Nüfus Mübadelesi
III. Boğazlar
IV. Yabancı okullar

Lozan Konferansı'nda görüşülen yukarıdaki meselelerden hangileri yalnızca Türkiye ve Yunanistan'ı ilgilendiren konulardır?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve III. D) II ve IV. E) I, II ve IV.

4. Mondros Ateşkes Antlaşması'yla başlayan süreçte Anadolu halkı teşkilatlanmış, vatanı koruma ve bağımsız yaşama isteği sonucunda Kuvayımilliye Hareketi ortaya çıkmıştır.

Kuvayımilliyecilerin;

I. işgal devletlerine,
II. azınlık faaliyetlerine,
III. iç isyanlara

hangilerine karşı mücadele ettiği söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) I, II ve III.

5. Mondros Mütarekesi'nden sonra kurulan Müdafai Hukuk Cemiyetlerinin aşağıdaki faaliyetlerinden hangisinin Millî Mücadele'de birlik ve beraberliğin oluşmasını olumsuz yönde etkilediği söylenebilir?

A) Millî bilinci uyandırmaları

B) Bölgesel hareket etmeleri

C) Basın yayın yolunu kullanmaları

D) İstanbul'u merkez yapmaları

E) Kongreler düzenlemeleri

6. Misakımillî Kararları

- Osmanlı Devleti'nin Mondros Ateşkes Anlaşması'nı imzaladığı (30 Ekim 1918) tarihinde düşman işgaline uğramamış yerler bir bütündür, bölünemez.
- Halkın oyu ile anavatana katılan üç sancak; Kars, Ardahan ve Batum'da gerekirse yine halk oylamasına başvurulabilir.
- Batı Trakya'nın durumu halkın serbestçe vereceği oya göre belirlenmelidir.
- İstanbul ve Marmara Denizi'nin güvenliği her türlü tehlikeden korunmalıdır. Bu esas kabul edildikten sonra ticaret gemilerinin Çanakkale ve İstanbul Boğazları'ndan geçişi, ilgili devletlerin birlikte verecekleri karara bağlıdır.
- Azınlık hakları komşu ülkelerdeki Müslüman halkın da aynı haklardan yararlanması şartıyla kabul edilecektir.
- Millî ve ekonomik gelişmemizi engelleyen siyasi, adli ve mali sınırlamalar (kapitülasyonlar) kaldırılmalıdır.

Buna göre Misakımillî kararlarının kabul edilmesinde;

I. tam bağımsızlık,

II. ülke bütünlüğü,

III. mandaterlik

fikirlerinden hangilerinin benimsendiği söylenemez?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

7. TBMM'nin açılmasıyla,

- İtilaf Devletlerinin, Yunanlılara verdiği destek artmıştır.
- Anadolu genelinde isyanlar başlamıştır.
- Kuvayımilliye aleyhine fetvalar verilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine zemin hazırladığı söylenemez?

A) Halkın dinî duyguları kullanılmıştır.
B) TBMM etkisiz hâle getirilmeye çalışılmıştır.
C) Anadolu'da iç karışıklık yaşanmıştır.
D) Millî Mücadele zayıflatılmak istenmiştir.
E) İstanbul Hükûmetiyle birlikte hareket edilmiştir.

8. Mustafa Kemal ile General Harbord Eylül 1919'da Sivas'ta yaptıkları görüşme sonrasında, General Harbord'a "Şunu bilmenizi isterim ki biz, emperyalistlerin pençesine düşen bir kuş gibi sefil bir ölüme mahkum olmaktan ise babalarımızın oğlu sıfatıyla vuruşarak ölmeyi tercih ederiz." demiştir.

Mustafa Kemal bu sözleriyle;

I. bağımsızlıktan taviz verilmeyeceği,
II. mandacılığın boyunduruğuna girilmeyeceği,
III devletler arası ittifakların yapılmayacağı

düşüncelerinden hangilerini vurgulamak istemiştir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) I, II ve III.

9. 30 Nisan 1919'da padişahın emriyle Mustafa Kemal 9. Ordu Müfettişi olarak tayin edildi. Görevi Samsun ve civarında güvenliği sağlamak olan Mustafa Kemal Paşa'ya komuta bölgesindeki hem askerî hem de mülki makamlara emretme yetkisi verildi.

Mustafa Kemal Paşa'ya IX. Ordu Müfettişi olarak verilen aşağıdaki görev ve yetkilerden hangisi mülki makamlara da emretme yetkisine sahip olduğunu göstermektedir?

A) Müfettişliğin verdiği talimatları kolordular aynen uygulayacaktır.
B) III. Kolordu ile XIV. Kolordu doğrudan müfettişlik emrine verilmiştir.
C) İlgili yerlere subay tayini ve değişikliği, müfettişliğin izni ve isteği ile yapılacaktır.
D) Müfettişliğin sınırları içindeki vilayetlerdeki kumandanlar müfettişlikçe kendilerine gelen talepleri daima dikkate alacaklardır.
E) Müfettişliğin vereceği talimatlar ilgili vilayetlerin valileri tarafından yerine getirilecektir.

10.

"Beni İstanbul'dan Samsun'a götüren vapur Boğaziçi'ni terk ederek Karadeniz'e giderken İstanbul ufuklarına baktım. Oradan her türlü savunması engellenmiş, kalp ve vicdanları kan ağlayan, beyinleri yanan İstanbul halkı için ağladım, gözlerim yaşardı. Fakat bu sevgili kardeşlerimin, her ne olursa olsun kurtulacağına o kadar emindim ki bu güven benim için teselli nedeni oldu."

Bu bilgilere göre, Mustafa Kemal ile ilgili olarak;

I. görevinin Samsun ve civarında güvenliği sağlamak olduğuna,

II. savunmasız bırakılan halkın kurtulacağına inancının tam olduğuna,

III. vatanın kurtuluşu için İstanbul Hükûmetine güvendiğine,

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

11.

İngiltere, Fransa, Amerika toplantısında İngiltere başbakanı Lloyd George Batı Anadolu'nun işgal iznini şöyle vermiştir:

"İtalyanların doğuda bütün davranışları şüphelidir. Batı Trablus'ta yapılan İtalya Seferi de gizlilikle gerçekleştirilmiştir. Şimdi de Anadolu'ya gizlilik içinde bir çıkartma yapmalarından şüphelenmekteyim. İtalya tarafından Anadolu'nun zapt edildiğini görürsek şaşırmayacağım. Böylesi bir gelişme neticesinde de İtalyanları oradan çıkartmak ziyadesiyle güç olacaktır. İzmir'in işgali için Yunanistan'a izin verilmelidir. Türkiye'de işgal kuvvetleri işi İtalyanlar Paris'ten dönmeden çözülmelidir. İtalya'nın bu gelişmelerden haberdar olması daha hızlı davranmalarına sebebiyet verebilir. Türkiye'deki Rumların güvenliklerinin sağlanması için Venizelos'a 2-3 tümen asker çıkartma izni verilmelidir."

Batı Anadolu'nun işgali hakkında yapılan görüşme ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) İtilaf Devletleri, İtalya'nın yayılmacı politikasından endişe duymaktadır.
B) İzmir ve çevresinin İtalya'ya verilmesi kararlaştırılmıştır.
C) Türkiye'de yaşayan Rumların can güvenliği sağlanmıştır.
D) Yunanlılar tarafından Batı Anadolu işgal edilmiştir.
E) İtilaf Devletleri, gelişmeler hakkında İtalya'yı bilgilendirmiştir.

12.

Kuvayımilliye liderlerinden Demirci Mehmet Efe, General Milne'ye çektiği bir telgrafta şöyle diyordu: "Biz Osmanlı Devleti'nin isteği ve izni ile millî harekete girişmedik. Kendiliğimizden harekete geçtik. Bunun için Osmanlı Hükûmetinin arzusuna göre hareket etmeyiz ve geri çekilmeyiz biz. Yunanlıların topraklarımıza girmelerinden ve zulümlerinden ötürü harekete geçtik ve onları topraklarımızdan atmaya yemin ettik."

Buna göre Kuvayımilliye ile ilgili olarak,

I. Bağımsızlık duygusuna sahiptirler.
II. Kendiliğinden oluşmuş birliklerdir.
III. Yunanlıların saldırılarına karşı başarılı mücadeleler vermişlerdir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

13. **Amasya Genelgesi'nin;**

I. Her ilden milletin güvenini kazanmış üç temsilcinin kısa zamanda yetişmek üzere yola çıkarılması gerekmektedir. (Bu delegelerin seçimini Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri, Redd-i İlhak Cemiyetleri veya belediyeler yapacaktır.)
II. Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
III. İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğun gereğini yerine getirememektedir. Bu durum milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir.

kararlarından hangileri Millî Mücadele hareketinin halka ait olduğunu göstermektedir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

14.

Amasya Görüşmesi (20-22 Ekim 1919)

Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal, Rauf Orbay ve Bekir Sami Bey;
İstanbul Hükûmeti adına Bahriye Nazırı Hulisi Salih Paşa arasında yapılan görüşmelerdir. Bu görüşmede alınan kararlar arasında"İtilaf Devletleriyle yapılacak barış görüşmelerine Temsil Heyetinin de uygun gördüğü temsilciler gönderilecektir." kararı da yer almaktadır.

Amasya Görüşmesi'nde alınan bu kararla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

A) Millî güçleri birleştirip, Millî Mücadele'nin tek elden yönetimini sağlamak
B) Ülkede iki başlı yönetim sürecini sona erdirmek
C) Vatanın bütünlüğüne ve bağımsızlığına inanmış delegelerin katılımını sağlamak
D) Wilson İlkelerinin uygulanmasını sağlamak
E) İstanbul Hükûmetine destek olmak

15. Amasya Genelgesinin “Milletin varlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.” **maddesi Erzurum Kongresi’nin aşağıdaki maddelerinden hangisinde karşılık bulmuştur?**

A) Millî sınırlar içinde vatan birbirinden ayrılmaz bir bütündür.

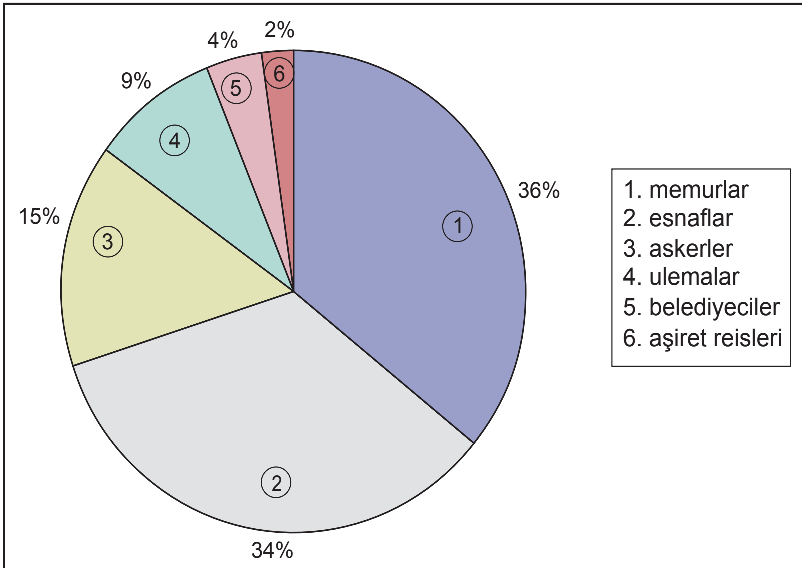
B) Kuvayımilliye’yi etkin, millî iradeyi hâkim kılmak esastır.

C) Ulusal güçler padişahlık ve halifelik makamını da kurtaracaktır.

D) Hristiyanlara, siyasi ve toplumsal düzenimizi bozacak biçimde yeni imtiyazlar verilemez.

E) Manda ve himaye kabul edilemez.

16. Grafik: TBMM Milletvekillerinin Meslek Grupları

Buna göre I.TBMM milletvekilleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Azınlıklara temsil hakkı tanındığı

B) Yükseköğrenim durumunun %90’nı bulduğu

C) Devlet memurlarının, serbest meslek erbabından sayıca daha az olduğu

D) Farklı siyasi görüşe mensup milletvekillerinin olduğu

E) Çeşitli meslek grupları ve toplumsal kesimlere mensup oldukları

17.

"Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına,

Meclisin değerli üyelerinin genel olarak beliren isteği üzerine Başkomutanlığı kabul ediyorum. Bu görevi şahsen üzerime almaktan doğacak faydaları mümkün olan çabuklukla elde edebilmek, ordunun maddi ve manevi gücünü büyük bir hızla artırmak, ikmal ve yönetimini bir kat daha takviye etmek için, Büyük Millet Meclisinin yetkilerini kullanmak şartıyla görevi üzerime alıyorum. Ömrüm boyunca millî egemenliğin en sadık bir hizmetkârı olduğumu milletime bir kere daha göstermek için, bu yetkinin üç ay gibi kısa bir süre ile sınırlandırılmasını ayrıca talep ederim.

4 Ağustos 1921
Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal"

Mustafa Kemal Atatürk'ün başkomutanlık görevini bir taleple kabul etmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çabuk karar verme ve uygulama imkânına kavuşmak

B) İnkılapları gerçekleştirmek

C) Başkomutanlık yetkisini süresiz olarak uzatmak

D) Misakımilli'yi dünya kamuoyuna duyurmak

E) Hükûmet sistemini değiştirmek

18. **24 Nisan Önergesiyle Alınan Kararlar**

- Hükûmet kurmak zorunludur.
- Geçici olarak bir hükûmet başkanı tanımak veya padişah vekili atamak doğru değildir.
- Büyük Millet Meclisi yasama ve yürütme yetkisine sahiptir.
- Meclis içinden seçilen bir heyet hükûmet işlerine bakar. Meclis başkanı hükûmetin de başkanıdır.
- Mecliste toplanmış olan millî iradeyi vatanın kaderine tayin kılmak temel ilkedir. Büyük Millet Meclisi üzerinde güç yoktur.
- Padişah ve halife İtilaf Devletlerinin baskısından kurtulduktan sonra meclisin düzenleyeceği yasaya göre hareket edecektir.

Meclisin yetkileri ve hükûmetin kurulması konusunda Mustafa Kemal tarafından sunulup TBMM tarafından kabul edilen 24 Nisan Önergesi'ne göre aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İstanbul Hükûmeti yok sayılmıştır.

B) Meclis bağımsız ve sürekli kılınmak istenmiştir.

C) Güçler birliği ilkesi benimsenmiştir.

D) Millet egemenliği ilkesi benimsenmiştir.

E) Saltanat yanlıları desteklenmiştir.

19.

1. Durum: Erzurum Kongresi'nde Mustafa Kemal, kongre üyeleri tarafından başkan olarak seçilmiştir.
2. Durum: Sivas Kongresi'nde yapılan ilk oturumda Mustafa Kemal oy çokluğuyla başkan seçilmiştir.
3. Durum: Büyük Millet Meclisinin açılışının ardından 24 Nisan 1920 tarihinde yapılan toplantıda Mustafa Kemal, meclis başkanı seçilmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal Paşa ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Demokratik uygulamalarla başkan seçildiği

B) Liderlik konusunda başarılı olduğu

C) Kongrelerde oy birliği ile başkan seçildiği

D) Millet üzerinde güven duygusu oluşturduğu

E) Elde etmiş olduğu bu görevleri zorla almadığı

20. **Harita: Büyük Millet Meclisi Hükûmetine Karşı Ayaklanmalar**

Bu haritaya göre,

I. BMM hem isyanlar hem de İtilaf Devletleriyle mücadele etmişlerdir.

II. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Rumlar ayaklanmışlardır.

III. İstanbul resmen işgal edilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) I, II ve III.

21. **Tablo: TBMM'yi Tanıyan İlk Devletler**

Tanıyan Devlet	Tanıdığı Antlaşma	Özellikleri
Ermenistan	Gümrü Antlaşması (3 Aralık 1920)	TBMM'yi tanıyan ilk devlettir.
Afganistan	Türk-Afgan Dostluk Antlaşması (1 Mart 1921)	TBMM'yi tanıyan ilk Müslüman devlettir.
Sovyetler Birliği	Moskova Antlaşması (16 Mart 1921)	TBMM'yi tanıyan ilk büyük Avrupa devletidir.

Buna göre,

I. Türkiye'yi tanıyan ilk yabancı devlet Ermenistan'dır.

II. Moskova Antlaşması, TBMM'nin uluslararası alanda imzaladığı ilk antlaşmadır.

III. Afganistan ile TBMM arasında iyi ilişkiler kurulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I.
B) Yalnız II.
C) Yalnız III.
D) I ve II.
E) II ve III.

22. **Tablo: Ulusal Kurtuluş Savaşı Başında Türk Ordusunun Silah Durumu**

	Mütareke Başında	Ordunun Elinden Alınan	Ordunun Elinde Kalan
Top	1936	1704	233
Ağır Makineli Tüfek	4490	4159	331
Tüfek	904.394	398.394	515
Top Mermisi	2.066.300	1.998.556	67.744
Piyade Mermisi	299.000.000	285.000.000	14.000.000

Bu tabloya göre Türk ordusunun silah durumu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Türk ordusu, yabancı devletlere muhtaç bir durumdadır.
B) Silah, cephane ve teçhizatın yeterli miktarda üretimi olanaksızdır.
C) Mütareke ile ordunun silahsızlandırılmasına çalışılmıştır.
D) Nitelik açısından ordunun güçlendirilmesi hedeflenmiştir.
E) Ülke gelirlerinin büyük bölümü askerî ihtiyaçlara ayrılmıştır.

23. **Tablo: Birinci İnönü Savaşı Türk ve Yunan Kuvvetleri**

	Piyade	Ağır Makineli	Top	Süvari
Türk Ordusu	6000	50	28	300
Yunan Ordusu	20.000	150	50	200

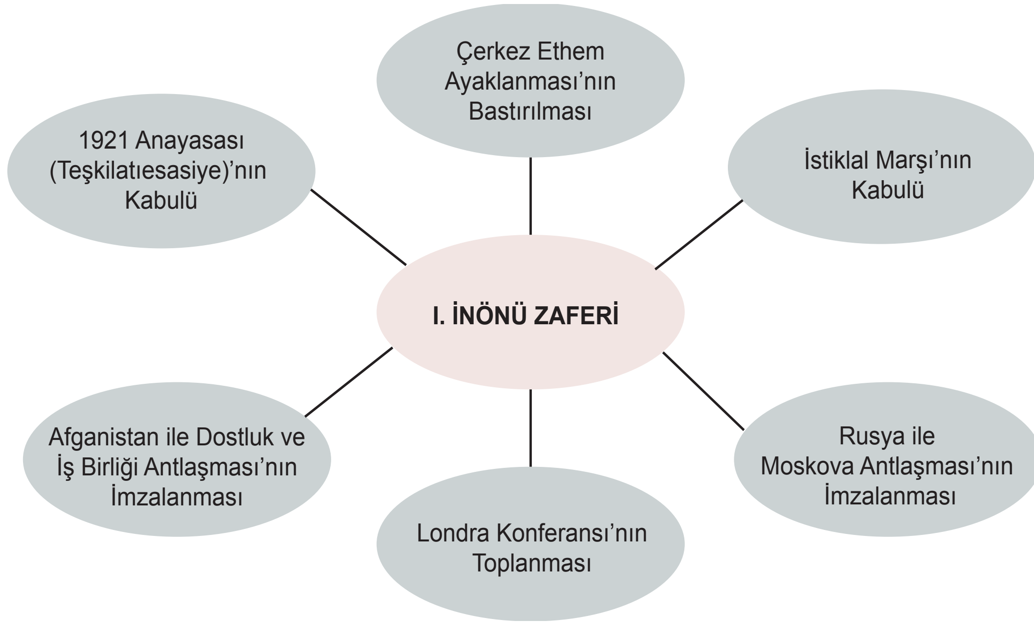
Tablodaki bilgilere göre;

I. Yunan ordusunun asker sayısı eksilmiştir.
II. Türk ordusu atlı asker sayısı bakımından avantajlı bir konumdadır.
III. Türk ordusu nitelik yönünden Yunan ordusuna göre daha üstün durumdadır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) II ve III.

24. **Birinci İnönü Savaşı'nın Yol Açtığı Gelişmeler**

Yalnızca verilen bilgiler dikkate alındığında I. İnönü Zaferi'nin sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) TBMM'nin, Misakımillî hedeflerinden ödün verdiği
B) Mebusan Meclisinin yeniden açıldığı
C) TBMM'nin otoriteyi sağladığı
D) Türk ordusunun saldırı gücüne eriştiği
E) Londra Konferansı'nın, TBMM'nin talebi üzerine toplandığı

25. 10 Temmuz 1921'de başlayan Kütahya-Eskişehir Savaşı'ndan sonra Yunan ordusunun Ankara üzerine yeni bir taarruz başlatması beklenmekteydi. Beklenen bu taarruza karşılık verilebilmesi için ordunun kesinlikle takviye edilmesi gerekmekteydi. O günlerde Meclis'te yapılan görüşmeler sırasında ordunun ve askerin durumu şu şekilde ele alınmıştır: ".... Askerin çarığı yoktur.....çorapla kundura ister...bir kısmı çıplak ayaklı...açıkta...kaputu yoktur....su yoktur.... mataraları eksiktir.....beşte birinin süngüsü yoktur....kılıncı yoktur....elbise % 80'inde yoktur.... çamaşırı da yoktur."

Bu durum üzerine Başkomutanlık Bürosunun açılmasından sonra Mustafa Kemal Paşa yurt ve ulus olanaklarını en kısa zamanda derleyip toparlayarak tek hedef emrine vermek üzere Tekalif-i Milliye Emirlerini yayınlamıştır.

Buna göre Tekalif-i Milliye Emirlerinin yayınlanmasında;

I. Türk ordusunun ihtiyaçlarını gidermek,
II. yurt dışından gelir kaynağı sağlamak,
III. Yunan taarruzunu önlemek için kaynak bulmak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) I, II ve III.

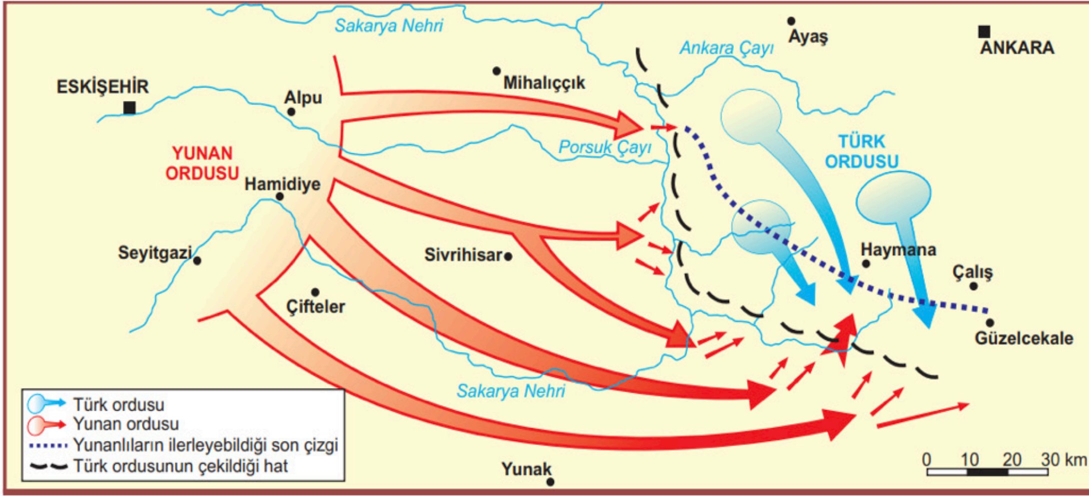
26.

Sakarya Zaferi Sonrası İtilaf Devletlerinin Durumu	
İtalya	II. İnönü Zaferi'nin kazanılması ile 5 Temmuz 1921'de boşaltmaya başladığı Anadolu topraklarını Sakarya Savaşı'ndan sonra tamamen terk etti.
Fransa	TBMM Hükûmeti ile Ankara Antlaşması'nı imzalayarak İtilaf Devletlerinden ayrıldı. Bu antlaşmayla Fransa TBMM Hükûmetini ve Misakımillî'yi tanıyan ilk İtilaf Devleti oldu. Fransa, yeni bir saldırı düzenlemek isteyen Yunanlılara da Türklerle barış yapmalarını önerdi.
İngiltere	Malta'da bulunan Türk esirleri ile Anadolu'da tutuklu bulunan İngiliz esirlerinin değişimi sağlandı. Sevr Antlaşması'nın biraz hafiflemiş şeklini ateşkes önerisi olarak TBMM Hükûmetine sundu.

Buna göre Sakarya Zaferi sonrası İtilaf Devletleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Fransa'nın Yunan işgaline verdiği destek bitmiştir.
B) Fransa, TBMM ile diplomatik ilişki kurmuştur.
C) İtalya ve Fransa savaştan çekilmiştir.
D) İtalya Anadolu'dan çekilme sürecini tamamlamıştır.
E) İtalya, Misakımilli'yi tanımıştır.

27. **Kroki: Sakarya Meydan Savaşı'nın yapıldığı alan ve tarafların harekâtı**

Sakarya Meydan Savaşı ile ilgili verilen krokiye göre,

I. Sakarya Nehri'nin batısında bulunan Yunan kuvvetleri, nehrin doğusuna geçmiştir.

II. Yunan birlikleri, Ankara'ya kadar gelerek Ayaş'ı işgal etmişlerdir.

III. Yunan ordusu, Eskişehir-Seyitgazi hattının batısına kadar çekilerek bu bölgede savunma için tertiplenmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

28. **Harita: Lozan Barış Antlaşması'na göre Türkiye sınırları**

Verilen haritaya göre,

I. Boğazlarda, Türk egemenlik hakları kısıtlanmıştır.

II. Irak sınırı Lozan'da kesin olarak belirlenememiştir.

III. Hatay, Türkiye sınırlarına dahil edilmiştir.

yargılarından hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.